

به نام خداوند جان و خرد

آزمون میان سال فارسی 2 سال یازدهم

قلمرو زبانی 7.5 نمره

۱- در بیت زیر کدام قسمت حذف شده؟ نوع حذف را مشخص کنید: 0.5
بلند آن سر که او خواهد بلندش نزند آن دل که او خواهد نزندش

۲- در بیت های زیر پیوند وابسته ساز را مشخص کنید: (دو نمونه متفاوت) 0.5

گریه شام و سحر شکر که ضایع نشد قطره باران ما گوهر بکانه شد
بخار نا توانی به بازوی خویش که سعیت بود بود در ترازوی خویش

۳- برای واژه «سیر» یک تضاد و یک تضمن بنویسید: 0.5

۴- کدام یک از جمله های زیر مجهول است؟ آن را به معلوم تبدیل کنید: 0.5

«(امیر مسعود) مثال داد تا هزار هزار درم به غزین و دو هزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان و درویشان دهند شکر این را و نبسته آمد و به توقيع مؤکد گشت و مبشران برفتند.»

۵- در بیت زیر نقش های مشخص شده را بنویسید: 1.25
شی را نا شی با لشگری خرد ز تن سر، ز سر ها خود افکند

۶- در جملات زیر سه ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید: 1

مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نور گیر گریزان هستند. آخر چشمان را می زند و خسته شان می کند. جنگ با افکار پویسیده دشوار تر از جنگ رو در روی جبهه هاست.

۷- واژه «استاد» را یک بار به عنوان «هسته» گروه اسمی و یک بار به عنوان «شاخص» در جمله به کار ببرید: 0.5

۸- در بیت های زیر نقش «-م» را بررسی کنید: 0.5

الف) دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم
ب) پروردۀ عشق شد سرشنتم جز عشق مباد سرنوشتم

۹- معنای واژه های مشخص شده را بنویسید: 0.75
جهد بر توسّت و بر خدا توفیق زانکه توفیق و جهد هست رفیق

خنیده به گیتی به مهر و وفا ز اهریمنی دور و دور از جفا

۱۰- در گروه کلمات زیر شکل صحیح واژگان غلط را بنویسید: 1.5
هلاوت و شیرینی - حشم و خدمتکاران - راق و صحراء - رعف و مهربانی - طوع و فرمانبرداری - غنا و بی نیازی - قرب و نزدیکی.

قلمرو ادبی (4 نمره)

۱- در هر کدام از نمونه های زیر دو آرایه نشان دهید: (2 نمره)

- الف) نه بیگانه تیمار خوردهش نه دوست   چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست
ب) در ایران آن روز دو دربار بود! دربار بزم و دربار رزم، بزم پدر، رزم پسر.

۲- در بیت زیر شاعر چگونه آرایه جناس همسان (تام) را پدید آورده است؟ 0.5 نمره

با زمانی دیگر انداز ای که پندم می دهی   کاین زمان گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست

۳- در ابیات زیر تشبيه و کنایه را نشان دهید: 1.5 نمره

بنای زندگی بر آب می دید   ز رخسارش فرو می ریخت اشکی

در آن سیماپ گون امواج لرزان   خیال تازه ای در خواب می دید

۴- در ابیات زیر تشبيه، تلمیح، متناقض نما و حس آمیزی را نشان دهید: 1

از شبین عشق خاک آدم گل شد   صدقته و شور در جهان حاصل شد

سر نشتر عشق بر رگ روح زندن یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

به ترانه های شیرین ، به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را

قلمرو فکری (8.5 نمره)

۱- درباره ارتباط معنایی ابیات زیر توضیح دهید: 2

الف) بخور تا توانی به بازوی خویش   که سعیت بود در ترازوی خویش

رزق هر چند بی گمان برسد   شرط عقل است جُستن از درها

ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته ایم   تا درین ره چه کند همت مردانه ما

به پاس هر وجب خاکی از این ملک   چه بسیار است آن سر ها که رفته

۶- گوینده عبارت «آنچه دارم از حطام دنیا حلال است و کفايت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیست.» دارای په
ویژگی های اخلاقی است؟ (دو مورد) 1

۷- با توجه به شعر

در آن انبوه کار مرگ می کرد   « بدان شمشیر تیز عافیت سوز

ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت   دو چندان می شکفت و برگ می کرد»

الف) این شعر درباره کیست؟ 0.5

ب) ابیات چه شرایطی را توصیف می کند؟ 0.5

۸- جملات و ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید:

الف) ناگاه دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پر شده ، نشست و درین گرفت. 0.5

ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست   که دون همتانند بی مغز و پوست 0.5

ج) اگر لطفش قرین حال گردد   همه ادبار ها اقبال گردد 0.5

- د) نهان می گشت روی روشن روز   به زیر دامن شب در سیاهی 0.5
- ه) جملگی ملائکه را در آن حالت انگشت تعجب در دهان تحریر بمانده که آیا این چه سر است که خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می خوانند و خاک در کمال مذلت تن در نمی دهد؟ 1

- ۱۹- با توجه به بیت «چون شیر سپه شکن باش فرزند خصال خویشن باش» شخصیت عباس میرزا را تحلیل نمایید: 0.5
۲۰- با توجه به ابیات

یا رب به خدای خداییت   وانگه به کمال پادشاهیت
کز عشق به غایتی رسانم   کاو ماند اگرچه من نمانم
گرچه ز شراب عشق مستم   عاشق تراز این کنم که هستم
الف) گوینده چه کسی است؟ 0.5
ب) کدام ویژگی های گوینده بارز است؟ 0.5

